

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

INNOWACYJNE NARZĘDZIA EDUKACYJNE

Temat: „OSZCZĘDZANIE”

Tomasz Załona
Monika Makowiecka

I. Uzasadnienie wyboru tematu

Spółeczeństwo na przestrzeni ostatnich lat znacznie się bogaci. Sfera posiadania wiedzy na temat podstawowych aspektów związanych z finansami osobistymi nabiera w tym względzie istotnego znaczenia. Pozwala ona nie tylko kontrolować (w tym planować) wydatki, czy oszczędności ale także w pełni monitorować własny budżet domowy.

Prowadzenie budżetu domowego stanowi pierwszy krok do przejęcia kontroli nad własnymi finansami, dając wiedzę na temat struktury przeznaczenia środków finansowych na zaspokojenie potrzeb. Jest on jednocześnie narzędziem do mądrego rozporządzania oszczędnościami i osiągnięcia niezależności finansowej w przyszłości.

II. Ogólne cele kształcenia

- ▶ Stworzenie warunków umożliwiających kształtowanie sytuacji materialnej uczniów, poprzez stymulowanie ich zaradności osobistej, jak również rozwijanie umiejętności właściwego dysponowania finansami.
- ▶ Istotnym elementem realizacji tematu jest także przygotowanie uczniów do życia w środowisku społecznym, w szczególności poprzez rozwój umiejętności planowania, dokonywania wyborów i decydowania o posiadanych zasobach finansowych.

III. Zakres tematyczny zajęć

1. Motywacja finansowa
2. Spisywanie wydatków
3. Idealny budżet
4. Tworzymy nasz budżet
5. System kopertowy
6. Ćwiczenia

IV. Metody prowadzenia zajęć

- 1) Mini wykład (w oparciu o prezentację)
- 2) Materiały poglądowe – interaktywny film
- 3) Praca pod kierunkiem
- 4) Praca w grupie

1. Motywacja finansowa

Budżet... Jaka jest Twoja pierwsza myśl, gdy słyszysz to słowo?

1. Motywacja finansowa

Najczęstsze odpowiedzi na pytanie po co jest budżet?

- ▶ Nie wiem po co jest budżet - nie widzę w tym sensu
- ▶ Nie mam motywacji do tworzenia budżetu
- ▶ Nie wiem jak się za to zabrać?
- ▶ Nie wiem jak kategoryzować wydatki
- ▶ Mam nieregularne zarobki
- ▶ Nie wiem jak przygotowywać się na nieregularne wydatki
- ▶ Nie spisuję wydatków regularnie i nie wiem jak sobie z tym poradzić
- ▶ Nie na wszystko dostaję paragony
- ▶ Nie wiem ile powinienem wydawać na poszczególne kategorie
- ▶ Mam długi i chyba nie ma sensu planować budżetu...
- ▶ Nie wiem jak ustalić rezerwę na nieprzewidziane wydatki
- ▶ Spisywanie wydatków jest czasochłonne

1. Motywacja finansowa

- ▶ Czy rzeczywiście chcę wydawać kilkaset złotych miesięcznie na jedzenie na mieście?
- ▶ Czy warto kupować kolejny gadżet, który odstawię na półkę po tygodniu zabawy?
- ▶ Czy wydawanie pieniędzy na chwilowe zachcianki naprawdę daje mi szczęście?

Odpowiedzi na te pytania zmieniają się w czasie, wraz ze zmianą naszych priorytetów.

1. Motywacja finansowa

Trzy powody, dla których warto stworzyć i prowadzić swój budżet domowy:

- ▶ Aby poczuć w końcu bezpieczeństwo finansowe. Nawet jeśli Wasza sytuacja finansowa jest daleka od ideału, to budżet pozwoli Wam mieć poczucie kontroli;
- ▶ Budżet pozwala rozpoznać, które obszary naszych finansów są problematyczne. Uświadomić sobie, gdzie wydajemy za dużo;
- ▶ Budżet pomoże Ci zaplanować systematyczne odkładanie pieniędzy na Twoje cele.

2. Spisywanie wydatków

Na czym polega problem “jajka i kury”?

2. Spisywanie wydatków

... Nie wiadomo od czego zacząć.

Tak samo jest, gdy zabieramy się za budżet domowy.

“Nie wiem od czego zacząć” -

To najczęściej podawana przyczyna, dla której nie tworzymy budżetu domowego.

2. Spisywanie wydatków

Ludzie dzielą się na trzy grupy:

- Pierwsza mówi: “jeśli mam prowadzić budżet, to najpierw muszę go zaplanować. Nie wiem jak to zrobić”.
- Druga grupa to osoby, które mówią: “zanim zacznę cokolwiek planować, to muszę wiedzieć ile teraz wydaję”.
- Trzecia grupa to osoby, które w ogóle nie są zainteresowane tym ile wydają i na co. Dopóki mają pieniądze, to je wydają. Dopiero, gdy ich brakuje, to chcą coś zmienić.

2. Spisywanie wydatków

**Czy zacząć od spisywania wydatków,
czy najpierw zabrać się za przygotowanie
budżetu, a dopiero potem go kontrolować?**

2. Spisywanie wydatków

- Jeśli chcemy zacząć wychodzić z tego naszego finansowego nieogarnięcia, to najpierw musimy się dowiedzieć na czym stoimy.
- Rozpoznać naszą sytuację.
- Dowiedzieć się konkretnie ile zarabiamy i ile wydajemy. I na co?

2. Spisywanie wydatków

- W trakcie dnia zbierajmy paragony, notujmy te wydatki, na które nie dostaliśmy paragonu,
- Pod koniec każdego dnia poświęcamy 5 minut, aby szybko podsumować i skategoryzować nasze wydatki i zobaczyć, jak stoimy finansowo pod koniec każdego dnia.

2. Spisywanie wydatków

Najtrudniejsze są początki
Wytrzymajcie pierwsze 30 dni!

2. Spisywanie wydatków

- Pierwsza wskazówka: znajdź sobie miejsce w domu, w którym będziesz gromadzić wszystkie zebrane paragony i zapiski.
- Druga wskazówka: zbieraj paragony. Zawsze.
- Trzecia wskazówka: jeśli gdzieś nie dostaniesz paragonu, np. na bazarku, to wyciągnij długopis i przygotowaną wcześniej karteczkę z portfela, i zapisz co kupiłeś i za ile.
- Czwarta wskazówka: spisując wydatki na które nie dostaliśmy paragonów - zaokrąglajmy kwoty do pełnych złotych.
- Piąta wskazówka: każdego wieczoru wygospodarujmy 5-10 minut, w trakcie których podsumujemy wydatki z danego dnia.
- I ostatnia, szósta wskazówka: nie przejmujcie się tym, jeśli zapomnicie coś zanotować i nie będziecie mogli się doliczyć pieniędzy.

3. Idealny budżet

Jak powinien wyglądać idealny budżet?

Dobry budżet jest jak mapa, która prowadzi Cię do Twoich finansowych celów.

3. Idealny budżet

Klasyczny, zbilansowany model budżetu zakłada, że 50% naszych przychodów netto powinniśmy wydawać na niezbędne wydatki, 30% na wszelkie zachcianki i pozostałe 20% oszczędzać lub przeznaczać na spłatę długów.

3. Idealny budżet

- ▶ Za niezbędne wydatki uważa się opłaty czynszowe, opłaty za media, koszty domowej żywności i higieny, transportu, ubezpieczeń oraz podstawowego ubrania.
- ▶ Zachcianki, to z kolei wszystko to bez czego możemy się obejść: jedzenie na mieście, wydatki na relaks (kino, teatr itp.), książki, telewizja, gadżety, ubrania inne niż podstawowe itp.

3. Idealny budżet

Zastanów się które kategorie kosztów są dla Ciebie najważniejsze?

4. Tworzymy nasz budżet

Prosty budżet pozwala nam w każdym miesiącu zaplanować nasze zarobki oraz wszystkie nasze wydatki stałe - ponoszone co miesiąc, oraz wydatki jednorazowe, które planujemy ponieść tylko w bieżącym miesiącu.

4. Tworzymy nasz budżet

Możesz budżet domowy opracować na papierze,
możesz to zrobić np. w Excelu

4. Tworzymy nasz budżet

Kryteria które mogą być pomocne w zdecydowaniu, czy powinno się rozpocząć inwestowanie:

- Czy wiesz ile zarabiasz i wydajesz co miesiąc? - nie chodzi tylko o wydatki regularne, ale także o te nieregularne.
- Czy Twoje przychody są wyższe niż wydatki? Czy znasz kwotę nadwyżki finansowej, którą dysponujesz co miesiąc?
- Czy masz jakiegokolwiek oszczędności, np. kwotę 1000 zł, która pozwoli Ci pokryć jakieś małe, niespodziewane a konieczne wydatki?
- Czy masz oszczędności, za które mógłbyś przeżyć od 3 do 6 miesięcy?
- Czy masz niespłacone jeszcze kredyty konsumpcyjne, oprocentowane pożyczki u znajomych lub inne długi?
- Czy masz poczucie bezpieczeństwa finansowego?

5. System kopertowy

Nie jest sztuką jednorazowo stworzyć budżet.

Sztuką jest wytrwać w jego prowadzeniu oraz utrzymać dyscyplinę finansową.

Poruszać się w ramach limitów wyznaczonych przez budżet domowy i mieć na bieżąco świadomość czy ich nie przekraczamy.

5. System kopertowy

Dosyć łatwo jest się kontrolować w przypadku płacenia gotówką - bo widzimy ile pieniędzy zostało jeszcze w portfelu.

Gorzej, gdy płacimy kartą kredytową – tam wiemy, że limit jest wysoko. Na tyle wysoko, że najczęściej możemy wydać tyle ile chcemy. Karta kredytowa osłabia naszą czujność.

5. System kopertowy

Osobom, które nie potrafią oszczędzać, zaleca się rezygnację z kart kredytowych i rozpoczęcie płacenia kartami debetowymi lub gotówką.

Według badań, osoby, którym pozwolono płacić kartami kredytowymi, wydawały dwa razy więcej pieniędzy niż te, którym pozwolono płacić wyłącznie gotówką.

5. System kopertowy

Budżetowanie odbywa się już w naszej głowie. Ale jest ono ulotne - jak większość myśli, które przelatują przez nasze głowy...

5. System kopertowy

System kopertowy nazywany inaczej budżetowaniem kopertowym.

Pozwoli on zamienić nasz plan finansowy - czyli wcześniej napisany budżet - w konkretne działania.

System ten pozwala zapanować zarówno nad wydatkami gotówkowymi, jak i płatnościami kartą debetową lub kredytową.

5. System kopertowy

System kopertowy jest uniwersalny i można go stosować z dowolnym budżetem.

- ▶ Należy wybrać kategorie, dla których chcemy na bieżąco kontrolować wydatki. Dla każdej kategorii przygotowujemy oddzielną kopertę. Na wierzchu tej koperty piszemy nazwę kategorii, np. jedzenie.
- ▶ Od razu po tym, gdy otrzymamy wynagrodzenie, wkładamy do każdej z kopert taką ilość pieniędzy, jaką planujemy wydać w danym miesiącu w każdej z kategorii. Przykładowo, jeśli założyliśmy, że na jedzenie wydamy 1000 zł, to do koperty wkładamy 1000 zł i zapisujemy tę kwotę na kopercie.
- ▶ Wasza pensja przychodzi na konto? Nie ma sprawy. Zapłaćcie na początku miesiąca wszystkie opłaty stałe przelewami, a następnie wyciągnijcie z bankomatu tyle gotówki, ile wynika z Waszego budżetu. Gotówkę tą rozdzielcie między koperty odpowiadające Waszym kategoriom kosztów.

5. System kopertowy

- ▶ Wydajemy pieniądze tak jak dotychczas. Przyjmę na razie założenie, że płacimy gotówką. Po prostu bierzemy pieniądze z koperty i wydajemy na zakupy jedzenia, np. 120 zł.
- ▶ Jeśli opróżniliśmy konkretną kopertę w danym miesiącu, to mamy dwie opcje. Pierwsza - nie wydajemy nic więcej w danej kategorii do końca miesiąca. Tak robią tylko prawdziwi twardziele.
- ▶ Jeśli na koniec miesiąca w kopertach zostaną pieniądze, czyli będziemy mieli nadwyżki finansowe, to warto zrobić z nimi to, co zaplanowaliśmy wcześniej w naszym budżecie.

5. System kopertowy

Podstawowa zasada to “nie komplikować”!

**Budżet musi być na tyle prosty, żebyście wytrwali
w jego przygotowywaniu i realizacji.**

6. Ćwiczenia praktyczne

Dziękuję za uwagę

